

1

*Душата може да погине в тъмната на сънищата.
Страховете, които ни терзаят в сенките,
са като отражения в огледало.
Естествено е да удариш отражение, което гразни,
но тогава счупеното огледало те порязва, душата кърви.
Задача на Бирника е да спаси душата.
На всяка цена.*

(Мъдрост)

Една душа е починала в мрака на пробуждането. Плътта обаче е все така неутолимо, първично жива.

Задача на Жътваря *не* е да спаси.

* * *

Варварите от Севера учеха децата си да се страхуват от Сънната Луна, понеже докарвала лудост. Простимо богохулство. През някои нощи нейната необичайна светлина окъпваше цяла Гуджааре в маслен въртоп от аметисти и аквамарин. Тя правеше схлупените коптори на низшите касти да изглеждат изискани и солидни, а настланите с кирпич пътеки да блестят като посребрени. Някой човек би могъл да се свие връз забулени от необикновени лунни сенки кор-

низ на някоя сграда, за да се превърне в едва забележим офорт* на мраморно сив фон.

В тази земя подобен човек би се оказал жрец, отдаден изцяло на своя духовен дълг.

Не само сенките помагаха на този жрец да остане невидим. Продължителните тренировки приглушаваха допира на стъпалата му до камъка, беше и бос. Облеклото му бе поначало оскъдно – бе се доверил на тъмната си кожа за камуфлаж и се прокрадваше, воден от звуците на града. Детски плач откъм жилището насреща – едно движение нагоре. Смях няколко етажа под неговия корниз – жрецът се пресегна и улови перваза на прозореца, към който се стремеше. Сподавен вик и шумотевица от боричкане откъм близката пресечка – той застина и сбърчи вежди заслушан. Но ето че суматохата приключи, шляпането на сандали се отдалечи по калдъръма и той се отпусна. Докато любовните стонове на млада двойка от съседно жилище отлитаха с крилете на лекия бриз, мъжът мина между завесите в помещението до тях.

Спалня и същевременно кабинет, издържан в овехтяла елегантност. Погледът на жреца различи красиви кресла, тапицирани с протрита дамаска и дървени ламперии, загубили лъскавина заради неподдържане. Стигна до леглото, като внимаваше да не хвърли сянка върху лицето на спящия в него – но старецът все пак отвори очи и примигна съзливо в мъждивата светлина.

– Така си и мислех – каза възрастният мъж, чието име бе Йейезу. Дрезгавият му глас стържеше в тишината. – Кой от всичките си ти?

– Ехиру – отвърна жрецът. Неговият глас бе мек и дълбок като сенките в спалнята. – Наричан в сънищата Неша.

Старческите очи се разшириха от приятна изненада.

* Вид графична техника върху метална плоча. Обикновено черно-бяла. – *Бел. ред.*

– Значи така се казва душата на розата. Кому дължа тази чест?

Ехиру въздъхна едва чуто. Всеки път, когато събудеше и уплашеше някой длъжник, ставаше трудно да възстанови покой. Затова законът задължаваше Бирниците да се промъкват в жилищата незабелязани. Но сега Ехиру мигом разбра, че Йейезу не се страхува, и реши да отговори на въпроса му, макар че бе свикнал да върши работата си мълчаливо.

– Големият ти син се обърна към комисията от твое име – отвърна той, като откопча от бедрената каишка на препаската си една джунгиса – подобен на тъмно стъкло полиран камък с размери на палец, изваян във форма на житен бръмбар. Погледът на Йейезу проследи джунгисата, докато Ехиру я вдигаше във въздуха. Тези камъни бяха истинска легенда. Заради тяхната рядкост, както и заради силата им, малцина от вярващите в Хананджа изобщо бяха виждали нещо подобно през целия си живот. – Заявлението бе обсъдено и прието от Съвета на Пътищата, а после възложиха на мен изпълнението.

Старецът кимна и протегна треперлива ръка към джунгисата. Ехиру спусна надолу камъка, за да може, докато той продължава да го държи, Йейезу да погали с пръсти гладките изящно изваяни криле. Джунгисите бяха твърде свещени, за да стават жертва на невнимание. Възхитата подмлади значително Йейезу – Ехиру не успя да сдържи усмивката си, като гледаше очарованата му физиономия.

– Тя е видяла много от сънищата ти, Старейшина Йейезу – промълви той и измъкна предпазливо джунгисата от пръстите на стареца, за да привлече вниманието му върху словата си. Йейезу въздъхна, но отпусна ръце. – Попила е дълбоко твоите надежди и страхове. И сега ти предлага да Я придружиш в Ина-Карек. Ще ѝ поднесеш ли това последно приношение?

– С радост – отвърна Йейезу и склопи клепачи.

Ехиру се приведе, за да целуне старческото чело. Трескавата кожа, тънка като папирус, се изглади под топлината на устните му. Когато се отдръпна и замести целувката с допира на джунгисата, камъкът трепна, докоснат от неговия нокът, а сетне започна да вибрира едва забележимо. Йейезу потъна в сън, а Ехиру отпусна пръсти върху старческите клепачи, за да започне.

В относително тихата градска вечер се долавяше единствено дишане – отначало на Ехиру и Йейезу, а сетне само на Ехиру. Жрецът остана известно време, застинал в новата тишина – вибрациите на джунгисата секнаха ведно с края на съня, – за да остави отмалата от събраната току-що сънна кръв да залее собственото му тяло. След като прецени, че подходящият момент е настъпил, Ехиру откачи от бедротото си още един ритуален инструмент – този път мъничка полусфера от обсидиан, върху чиято плоска страна бе гравирана пустинна роза със запълнени от мастило на прах вдлъбнатини. Внимателно притисна изображението към кожата на тази костелива застинала гръд, за да остави личен печат върху своето последно творение от човешка плът. Останалата на изстиващите устни на старейшината усмивка стана още по-красива.

– Радост в съня завинаги, приятелю – прошепна жрецът, преди да отгърне одеялото и да нагласи краиниците на Йейезу в благопристоен покой. Най-накрая си тръгна също така тихо, както бе дошъл.

А сега бягство по покривите на града, бързо и мълчаливо. Жрецът спря на няколко пресечки разстояние от дома на Йейезу, за да се спусне на земята в завета на една стара и порутена стена. Приклезна разтреперан сред буренака. Някога, като по-млад, след подобен ношен труд той би хукнал мигом към Хетава, преливащ от радостно задоволство заради завършека на един богат и пълноценен живот. Единствено продължителна

молитва наред Хетава би могла да възстанови способността му да действа. Но вече не бе млад. Днес бе по-силен, научен на дисциплина. В повечето нощи бе в състояние да изпълни второ Вземане, а понякога дори и трето, ако обстоятелствата го наложеха – макар третото да го оставяше зашеметен и потънал в полусън, без да осъзнава в кой свят се намира. Сънната кръв дори само от една душа бе способна да замъгли съзнанието му, защото как можеше да не ликува сега, преизпълнен от сладостно осезаемата радост на Йейезу? И все пак, за доброто на други страдалци в Гуджааре, трябваше да опита. Помъчи се два пъти да брои през четири единици – упражнение за съсредоточаване, – но успя да стигне едва до четири хиляди деветдесет и шест. Жалка работа. Най-накрая мислите му се подредиха, а треперенето престана.

Забеляза с известно безпокойство, че Сънната Луна е достигнала своя зенит. Яркият ѝ лик се бе вторачил от средата на небосклона като огромно раирано око – нощта бе преполовила. Той щеше да прекоси тази част от града по-лесно по земята, вместо по покривите. След кратка почивка, колкото да обърне наопаки препаската си и да си сложи няколко обеци – защото и последният бедняк в столицата на Гуджааре не би тръгнал по улиците, без да се поиздокара, – Ехиру се отдели от старата стена и тръгна напред като човек с неопределено обществено положение, с безлично поведение и забравил да се прегърби, за да изглежда по-нисък. В този късен час срещна само керванджии, заети с последни приготовления за ранно потегляне на сутринта, както и един прозяващ се стражник, без съмнение поел към някоя от градските порти за нощната си смяна. Никой от тях не му обърна внимание.

Когато навлезе в богатския район, къщите се разредиха.

Ехиру се шумгна в слабо осветена от догарящите фенери пресечка, за да попадне на шумна тълпа младежи шуна, во-

нящи на тимбалин и спарен женски парфюм. Те се смееха и залитаха със замъглено от дрога съзнание. Жрецът ги следва цяла пресечка, преди изобщо да го забележат, а после се стрелна по друга странична уличка. Тя го отведе до избата на странноприемницата, която му трябваше. Портите на помещението зееха отворени, бъчви с вино и стегнати с въже денкове се кипреха покрай стените непокътнати. Малцината крадци в Гуджааре си знаеха защо.

Ехиру се плъзна в мрачината на склада, свали си маскировъчните бижута и още един път си преобърна препаската, като я нави и привърза, за да не се вее около бедрата му. Едната ѝ страна бе с непретенциозен десен, но другата – тази, откъм която бе обърната сега – бе изцяло черна.

Предния ден Ехиру бе проучил странноприемницата. Хитър като всеки свой събрат от търговската каста, нейният собственик държеше кулата отворена целогодишно за богати пришълци, мнозина от които не обичаха да се местят по време на пролетните наводнения. Поредният длъжник – търговец от Севера – държеше в кулата самостоятелна стая, която бе отделена със стръмно стълбище от останалата част на постройката. Удобно. Хананджа улесняваше работата, когато искаше да бъде свършена.

В къщата кухнята тънеше в полумрак, както и трапезарията от другата страна. Ехиру мина покрай масата с ниски възглавници и прекоси вътрешна градина, като забави крачка, за да отстрани от пътя си палмовите клони и папратта. Спалните помещения бяха в другия край на градината. Тук се прокрадваше по-внимателно от всякога, защото дори и в този късен час можеше да се намери някой буден гостенин. Но всички фенери се оказаха засенчени и той долавяше единствено бавното и равномерно дишане откъм завесите по пътя си. Добре.

Докато изкачваше стръмните стъпала, Ехиру чу измъченото хъркане на търговеца дори и през дебелината дървена врата

на стаята му. Нейното отваряне, без пантите да изскърцат, изискваше известни усилия, но той се справи, като проклрнаше наум прахосническата мода да слагат врати на вътрешни помещения. Вътре хъркането на търговеца бе така силно, че прозирните завеси около леглото тръпнеха от вибрациите. Нищо чудно, че собственикът го бе настанил в кулата, при това вероятно с отстъпка. Обаче Ехиру бе предпазлив – изчака, докато едно особено остро изхъркване раздели завесите, за да разрике гледката към следващата му задача.

Мъжът миришеше на киснатa пот, гранясала мас и още кой знае какво, а острата смесица обърна за един миг стомаха на Ехиру. Той бе позабравил навика на хората от Севера да се къпят от дъжд на вятър. Нощта бе хладна и ветровита, но този северняк – търговец от Бромарте, както изрично бе упоменато в поръчката, макар че Ехиру никога не бе могъл да различи едно северно племе от друго – се потеше изобилно, а бледата му кожа бе зачервена и обрината, сякаш спеше в пладнешки зной. Ехиру изучи набързо това лице и се запита що за покой би могъл да извлече от сънищата на подобен мъж.

„Все трябва да има нещо“ – каза си той най-подир, понеже иначе Хананджа не би го избрала. Късметлия човек. Тя рядко даряваше Своя благослов на чужденци.

Очите на бромартеца вече трепкаха под клепаците – нямаше нужда от джунгисата, за да го приведе в необходимото състояние на сън. Ехиру допря пръсти до очите му и повели на собствената си душа да напусне плътта, като запази здрава връзката – *умблике* – с нея, та да може да се съедини отново, когато часът удари. След като жрецът отвори очите на душата си, спалнята се превърна в селение на сенки без цвят и материя, в лишено от смисъл отражение на будния свят. Едно-единствено нещо имаше значение в това половинчато състояние между будуването и съня – тъничката блещукаща в

червено нишка, излязла отнякъде около ключиците на бромартеца, за да се проточи нататък, към нищото. Това бе пътека-та, поета от душата на човека към Ина-Карек – царството на сънищата. За Ехиру беше съвсем лесно да извърви този път *натам* и после *обратно*.

Когато пак отвори очите на своята душа, Ехиру се видя заобиколен от цветове и чудновата необятност – вече се намираще в Ина-Карек. И сега сънят на бромартеца му се разкри. Името Чарлерон от клана Велкин изплува в съзнанието на Ехиру, което попи неговото чуждестранно звучене, както и възможно най-много от чертите на носещата го личност. Не бе име на душа, но това трябваше да се очаква. Бромартците даваха на своите деца имена, свързани с надеждите и нуждите на будния свят, а не за закрила в съня. Съгласно представите на Чарлероновите сънародници, неговото име бе свързано с амбиция. Име на *глад*. И точно глад изпълваше душата на бромартеца – глад за богатство, за уважение, за неща, които сам не можеше да изброи. Отразени в сънната панорама на Ина-Карек, тези стремления на глада се бяха превърнали в бездънна яма, зейнала в земята и окичила стените си с безброй протегнати алчно ръце, лишени от тела. Приел обичайната си за съня форма, Ехиру се спусна плавно надолу през тези ръце, съсредоточен в своето търсене, без да обръща внимание на тяхната смълчана, сляпа и дращеща нужда.

И там, в дъното на кладенеца от ръце, хлипащо от страх и безпомощност бе коленичило проявлението на този бромартец с неудачно избрано име. Чарлерон се гърчеше в ридания и безуспешно се опитваше да избегне допира на собствените си творения, докато ръцете го преследваха отново и отново. Те не му причиняваха зло и надали биха уплашили някой добре подготвен сънуващ, но това, мислеше си Ехиру, бе сънната жлъч – черна и горчива, здравословна, но неприятна за сетивата. Той

попи колкото е възможно повече от нея. По-късно щеше да я остави на Лечителите, понеже сънната жлъч бе много полезна въпреки вероятното несъгласие на Чарлерон по въпроса. Но жрецьт остави място и за най-съществения елемент, за който бе дошъл поначало.

И както ставаше винаги, както повеляваше вмененият им от Богинята дълг, приносителят на Божествената дан погледна нагоре и видя Ехиру в неговия истински неподправен вид.

– Кой си ти? – попита бромартецьт, забравил за миг своя ужас. Една ръка го хвана за рамото. Той ахна и се дръпна от нея.

– Ехиру – отвърна жрецьт. Понечи да му съобщи името на душата си, но се отказа. Според схващанията на езичниците тези имена нямаха никакъв смисъл. Но ето че за негова изненада очите на бромартеца се разшириха сякаш в израз на просветление.

– *Гуалох* – промълви той и в съзнанието на Ехиру изплува едва доловим образ, проникнал през филтъра на техния споделен сън. Стряскащо същество от приказки край лагерни огньо-ве? Отпъди тази мисъл – варварски суевория.

– Слуга на Богинята на сънищата – поправи го той и при-
кликна до него. Изнервени ръце, реагиращи на страха на бромартеца, докоснаха кожата и препаската му, а също и двете плитки, висящи по врата му. Ехиру не им обърна внимание. – Избран си за Нея. Ела с мен и ще те отведе в място, по-добро от това, където ще можеш да живееш вечно в мир и покой. – Жрецьт протегна ръка.

Бромартецьт се хвърли насреща му.

Това движение свари Ехиру така неподготвен, че той едва не пропусна да реагира навреме – само че никой простосмъртен не можеше да се мери с един Бирник в сънуването. С незначително усилие на волята Ехиру премахна кладенеца на ръцете и го замести с пустотата на обветрени дюни. Това му предостави достатъчно пространство, за да се отдръпне от стремителната

атака на бромартеца. Мъжът се нахвърли отново с отвратителни сквернословия. Ехиру отвори и отново затвори пясъка под краката му и длъжникът се оказа затънал до кръста в него.

Но даже така прикован, бромартецът продължи да псува и да се мята, да ридеа, да загребва пясък с шепи и да го запраща към жреца. Сбърчил вежди в недоумение, Ехиру приклезна и се вторачи в лицето му.

– Безполезно е да се съпротивляваш – каза той и мъжът застина смълчан при звука на гласа му, макар жрецът да говореше съвсем тихо. – Успокой се и пътуването ще протече без усложнения. – Не знаеше ли това бромартецът? Неговите сънародници внасяха векове наред зърно и други стоки в Гуджааре. – Няма да те боли – добави жрецът, допуснал, че точно от това би могъл да се опасява чужденецът.

– Разкарай се от мене, *гуалох!* Аз не съм от твоите любители на кална глина, не искам да смучеш от сънищата ми!

– Вярно е, че не си от Гуджааре – съгласи се Ехиру. Без да отклонява внимание от мъжа, той започна да пренастройва мизансцена на съня, за да внуши покой. Облаците станаха прозрачни и красиви, а пясъкът около сънния образ на бромартеца – мек и приятен при допир с кожата му. – Чужденци са вземани и преди. Всеки, който реши да живее и търгува между стените на нашата столица, е предупреден за това – градът на Хананджа следва Закона на Хананджа.

Най-накрая нещо в думите на Ехиру изглежда успя да преодолее паниката на бромартеца. Долната му устна потрепна.

– Аз... аз не искам да умра! – Той захлипа, раменете му увиснаха така печално, че Ехиру нямаше как да остане безчувствен. Това пълно отсъствие на наркомансия в живота на хората от Севера бе ужасно. Те бяха абсолютно безпомощни в сънищата си, изцяло подчинени на своите кошмари – ни един от тях не бе научен да пречиства страха. Колцина ли бяха про-

паднали в сенчестите селения поради тази причина? Нямаха си и Бирници да им помагат.

– Малко са хората, които желаят смъртта – съгласи се Ехиру и протегна ръка, за да успокои мъжа, като го погали по челото и отстрани кичур коса от него. – Дори сънародниците ми, които разправят, че обичат Хананджа, понякога стават непокорни пред съдбата. Но природата на този свят е такава, че едни трябва да умират, за да живеят други. Ти ще умреш – скоро и болезнено, ако изкараш курвенската болест, която си донесъл в Гуджааре. А през това време не само ще страдаш, но можеш да докараш беля и на други. Защо да не си отидеш в мир, като оставиш след себе си живот?

– Лъжец. – Лицето на бромартеца заприлича на свинска зурла. В очичките му заблещука омраза. Промяната настъпи така внезапно, че Ехиру млъкна смаян. – Ти наричаш това благослов от твоята Богиня, но аз знам за какво става дума всъщност. – Приведе се напред, а от устата му лъхна на гнило. – *Това ти носи наслада.*

Ехиру се дръпна, отблъснат от този дъх и от мерзките думи. Облаците над главите им застинаха.

– Никой Бирник не убива за удоволствие.

– *Никой Бирник не убива за удоволствие* – провлачи подигравателно думите му бромартецът. – Ами ако все пак някой *го правят*, а, Бирник? – Мъжът се ухили. Острите му зъби лъснаха за миг. – Престават ли да бъдат Бирници? Наричат ли се другояче, а? Винаги ли лъжеш така?

Хладна вълна лъхна Ехиру. По петите я следваше жегата на гнева.

– Няма да слушам повече гнусотии! – извика той.

– Бирниците утешават умиращите, нали така?

– Бирниците утешават ония, които вярват в реда и приветстват благослова на Хананджа – отвърна рязко Ехиру. – Не могат да сторят нищо за неверниците, които се подиграват с

нейната утеха. – Жрецът се изправи, свъсил вежди защото бе допуснал гняв у себе си. Глупостите на този мъж го разсейваха – пясъкът се гърчеше и бълбукаше около тях, надигаше се като от дъха на живо същество. Но ето че преди да възстанови контрола над съня и да укроти съзнанието на бромартеца, една ръка го хвана за глезена. Сепнат, той погледна надолу.

– Използват те – обади се мъжът.

Тревога скова разума на Ехиру.

– Какво?

Бромартецът кимна. Погледът му вече бе по-мек, а изражението – почти дружелюбно. Състрадателен, какъвто бе преди малко самият Ехиру.

– Ще разбереш. Много скоро. Ще те използват докрай, а след това няма да има кой да *те* утеши, Бирник. – Мъжът се изсмя, а околността се разлюля, смееше се заедно с него. – Какъв срам, Неша-Ехиру, какъв срам!

Кожата на жреца настръхна, макар да не бе истинска. В подобни моменти съзнанието правеше каквото трябва, за да предпази душата, а тъкмо сега Ехиру изпитваше остра нужда от закрила – бромартецът знаеше *името на неговата душа*, макар да не му го бе казвал.

Той се дръпна от хватката на мъжа и тласкан от същия несъзнателен порив, излезе рязко от съня. За негов ужас този непохватен изход прекъсна нишката, която свързваше бромартеца с неговата плът. Прекалено рано! Не бе успял да го отведе в по-безопасно място в света на сънищата. И ето че събудената душа започна да се лута като мръсна пяна насамнатам, да се гърчи и разкъсва, независимо от усилията на Ехиру да я изтласка назад към Ина-Карек. В отчаянието си той събра изхвърлената сънна кръв, но потръпна цял, докато тя проникваше у него, съсирена от страх и озлобление. Последните отгласи от смеха на бромартеца заглъхнаха в мрака между световите.

Ехиру дойде на себе си задъхан и се огледа. Толкова му се гадеше, че се заотдалечава с препъване от леглото. Вкопчи се в рамката на прозореца и си пое няколко накъсани глътки въздух, за да не повърне.

– *Пресвета повелителко на утехата и покоя...* – По навик шепнеше молитвата на суа. Склопил клепачи, продължаваше да вижда мъртвото лице на бромартеца – широко отворените и готови да изскочат очи, зяпналата уста, оголените зъби в противната паст. Какво бе сторил на бромартеца? – *О, Хананджа, прости ми, заедно оскверних Твоя обред.*

Този път нямаше отпечатък от роза. Прощалният сън в никакъв случай не трябваше да приключва така сбъркано – особено под ръководството на Бирник с неговия опит. Потръпна при спомена за вонята от дъха на бромартеца – като от разложение. Колко ли по-гадно бе сега на онзи нещастник, останал за вечни времена в кошмарните дебри на Ина-Карек поради невниманието на Ехиру? И то само при условие, че душата се бе запазила достатъчно, за да се завърне.

И все пак, дори докато горестта изместваше отвращението, дори докато Ехиру превиваше гръб под тежестта на двете, интуицията подръпна в съзнанието му предупредително звънче.

Ехиру погледна нагоре. Пред него се издигаха градските покриви, а над тях грейналата дъга на Сънната Луна потъваше постепенно към хоризонта. Будната Луна надничаше от своята по-висока траектория. Градът бе застинал в последните лунни отблясъци – заспали бяха дори крадците и любовниците. Всички, освен него...

... И един силует, сгушен край водната цистерна на съседен покрив.

Ехиру сбърчи вежди и се изправи в цял ръст.

Фигурата направи същото, сякаш бе огледален образ на неговите движения. Жрецът не можеше да различи нищо по-

вече от контури – мъж, гол или полугол, висок и някак странно прегърбен. Неясни черти на лицето, неизвестна кастова принадлежност, неизвестни намерения.

Но едно поне му стана ясно. Мълчанието на тази фигура не му говореше нищо, но в пространството помежду им осезаемо вибрираше нечия *зла воля*.

Тази жива картина трая само кратък миг. Сетне фигурата се обърна, изкатери се по въжето на резервоара до неговия покрив и се шумгна в съседната сграда, далеч от погледа на Ехиру. Нощта отново застина. Но нямаше покой.

Гуалох – кънтеше гласът на бромартеца в спомените на Ехиру. Вторачен в мястото, където бе стояла фигурата, осъзна, че това не беше обида. Беше предупреждение.

Демон.